

Kim bu gençler?

İskender
Öksüz

Kim bu gençler?

İskender Öksüz

Ramazan'ın pazar günlerinde sohbet yazıları yazmaya çalıştım. Siyasetin bunaltan havasından biraz uzaklaşayım istedim. Bugün bayram. Bayramda da bayram sohbeti yapabilmek isterdim. Beceremiyorum. Çünkü bayram yazısı iyimser olur; şeker bayramıdır, tatlı olur. Üstat Yağmur Tunalı'nın bayram tebriklerindeki "Bayramlar bayram olsun." dileğine uygun olur.

Gel gör ki bir türlü öyle bir yazı yazamıyorum. İçimden öyle bir yazı gelmiyor. Hani birden fazla türkümüzde tekrarlanır: Bayram gelmiş neyime/ Kan damlar yüreğime. İçimden bunu söylemek geliyor.

Endişeliyim. Demokrasisi sakat bir ülke mi olduk? Ya adalet? Demokrasimizin ve adaletimizin sapsağlam yerinde durduğunu galiba sadece iktidar görevlileri söylüyor. Başka kimseden duymadım.

AKP iktidarında doğmuş büyümüş

Önümde, Toplum Çalışmaları Enstitüsü'nden, Yağmur Uzunırmak imzasını taşıyan bir anket var. (<https://bit.ly/toplum-imamoglu>) Ankara'daki protestocularla yapılmış. Yayımlanan raporun başlığı şöyle: *Kim bu gençler? - İmamoğlu Protestoları Katılımcı Analizi*. Rapora dayanak oluşturan veriler, 24-25-26 Mart 2025 tarihlerinde 19:00-23:00 saatleri arasında, Ankara'nın Kızılay meydanında toplanan ve 19 Mart 2025'te Ekrem İmamoğlu'nun gözaltına alınmasıyla başlayan protestolara katılan 208 eylemciyle, eylemler sırasında, yüz yüze görüşerek oluşturulmuş.

İtiraf edeyim sonuçları tahmin ediyordum. Fakat iktidarın da muhalefetin de gerçekleri gördüğünü sanmıyorum. İlk göze çarpan, protestocuların gerçekten genç oluşu. Raporda bu şöyle özetleniyor: *"Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre 2024 senesi itibarıyla toplum içerisinde 18-24 yaş aralığında olanların oranı %10,3 iken protestocuların içerisinde 18-24 yaş aralığında olanların oranı %70,2'dir. Yine resmî verilere göre ülkede 25-34 yaş aralığında olanların oranı %14,9 iken protestocuların içerisinde aynı yaş grubunun oranı %24 olarak ölçülmüştür. Ankara protestolarında 35 yaş altı katılımcı oranı çalışmamızda %94,2 düzeyindedir. Ankara Kızılay'da ilgili tarihlerdeki anketimizin sonuçları, ulusal ölçekte de benzer özellikler gösteriyorsa ülke tarihinin en genç protestocu profili ile karşı karşıya olabiliriz."* Demek ki bu gençler tam da AKP'nin "dindar ve kindar" nesli. Çoğu ya AKP'den başka iktidar görmemiş gördüyse de en yaşlıları ilkokuldayken görmüş.

Atatürkçü - Milliyetçi

Gençlere ideolojik tutumları sorulduğunda alınan cevaplarla Türkiye'nin tamamında sıkça rastladığımız bir oran beliriyor: Kendini Atatürkçü ve Milliyetçi diye tanımlayanların oranı %72,5. Buna isterseniz %2,4'lük 'Ülkücü'yü de ekleyebilirsiniz. Her dört gençten üçü... Ceviz ağacı vezninden söylesek: Bu oranların ne iktidar farkında ne de muhalefet farkında. Gezi'den farklı olarak malum poster ve flamaların meydanlardan temizlenmesi de bu gençlik sayesinde. CHP, Altı Ok'un "Milliyetçilik" tarafına biraz daha dikkat etmeli. Zira parti yönetimince o ok dumura uğratılmış gibi.

CHP'nin kendini hâlâ sosyal demokrat, ortanın solu falan diye konumlandırma çabaları var. Gençler arasında kendisine sosyalist diyenlerle sosyal demokrat diyenleri toplasanız da oran %20'yi bulmuyor.

“Türkiye’nin en önemli problemi nedir?” sorusuna verilen cevap da beklenenden farklı. Ne ekonomi ne işsizlik ne terör. %54,3’le “adalet sorunu” açık ara öne çıkıyor.

Yanlış aşklar

Protestoları CHP organize etti, katılanlar, CHP’nin çağrısı üzerine katıldı. Fakat burada da şaşırtıcı bir sonuç var. “Gelecek seçimde kime oy vereceksiniz?” sorusuna verilen cevaplarda %53,9’la CHP birinci sırada. Bu beklenir. Aslında yüzdenin epey daha yüksek olması beklenir. CHP’nin eylemi değil mi... Sürpriz %23,8 ile ikinci olan partide: Zafer Partisi. “Hele bir derdest edelim, neyle suçlayacağımızı yolda düşünürüz. ” taktiğinin Ümit Özdağ’ı zayıflatmadığı, tam tersine güçlendirdiği görülüyor.

Üçüncü sırada İyi Parti var. İkisini toplarsanız CHP oyunun yarısından fazla. CHP’nin eyleminde! Acaba sayın CHP başkanı ile sayın İBB başkanı, o tarafa da biraz daha sevecen bakmayı düşünseler mi? “Kürt seçmen, Kürt seçmen” söylemleriyle ırkçı soslu bir tek taraflı aşk yaşamaktan vazgeçebilirler mi dersiniz? Bakın, 24 Mart günü CHP’nin Bandırma mitinginde konuşmacı Mehmet Baş, Selahattin Demirtaş’tan söz edince meydanda bir “Yuuh!” koptu ve Baş konuşmasını tamamlayamadı. (<https://bit.ly/Bas-Bandırma>) Türkiye’nin bu konudaki eğilimini yine Toplum Çalışmaları Enstitüsü 24 Ekim 2024 tarihinde ölçmüştü. Bahçeli’nin Öcalan’ı meclise daveti ve Özel’in el yükseltmesinden iki gün sonra: <https://bit.ly/tce-anket>

Son söz: Her ittifak sizi büyütmez. Bazen küçültür de.

Bu yazıyı yazdıktan sonra Nevşin Mengü’nün Yağmur Uzunırmak’la anketi hakkında röportajını gördüm. Burada:

Bayramlar bayram olsun. Eğer mümkünse!